

Хустська спеціальна школа І-ІІІ ступенів

Закарпатської обласної ради

СХВАЛЕНО

Рішення педагогічної ради
Хустської спеціальної школи
І-ІІІ ступенів Закарпатської обласної
ради від 30.08.2024 протокол №1

ЗАТВЕРДЖЕНО

В. о. директора школи

Жанна МИКИТЮК

« 28 / 3376 » 2024р.

Освітня програма

Хустської спеціальної школи І-ІІІ ступенів

Закарпатської обласної ради

на 2024 -2025 н.р

(дошкільна група)

Хуст 2024

Загальні положення

Програма розвитку дітей дошкільного віку зі зниженим слухом «Стежки у Світ» є програмою нового типу, яка розроблена згідно сучасних світових та вітчизняних освітніх тенденцій. Програма призначена для використання у спеціальних дошкільних установах для дітей зі зниженим слухом, спеціальних групах для дітей зі зниженим слухом при дошкільних закладах загального типу, дошкільних закладах з інклюзивною формою навчання, центрах раннього втручання, реабілітаційних центрах та родин, які виховують дітей з порушеннями слуху.

Принцип інтеграції змістових напрямів у програмі втілюється через її структурування за основними лініями розвитку дитини (фізичний, пізнавальний, мовленнєвий, особистісний, художньо-естетичний). Педагогічний колектив дошкільної групи пропонує наступні шляхи для виконання завдань, передбачених програмою:

- використання різних умов для навчання, виховання і розвитку дитини (природних побутових, життєвих, навчальних, ігрових ситуацій);
- використання різних форм педагогічного впливу (заняття, повсякденне життя, ігри, забави тощо);
- застосування різних методичних прийомів, притаманних різним підходам та методичним системам з урахуванням навчальної доцільності, особливостей розвитку, можливостей, дітей, сімейних традицій (зокрема мовних), очікувань та побажань батьків;
- дотримання природних закономірностей пізнавального розвитку, а також особистих потреб та інтересів дитини; використання різних форм і видів мовленнєвої діяльності, добір яких здійснюється індивідуально у кожній життєвій та навчальній ситуації, виходячи з навчально-розвивальної доцільності, попереднього досвіду, можливостей дитини, очікувань та запитів родини;
- єдність цілей та узгодженість дій щодо виховання, навчання і розвитку дитини для всіх дорослих учасників виховного процесу;
- навчання словесного мовлення за різних умов його пред'явлення та використання у природних ситуаціях, різних видах діяльності дитини, що відповідають її потребам, бажанням, інтересам.

Підхід, який запропоновано, передбачає максимальну гнучкість, варіативність, інтегрованість, а також індивідуалізованість педагогічного впливу, його наскрізний характер, не обмежений заняттями, залучення до розв'язання завдань не лише педагогів, а й батьків та найближчого оточення дитини. Програма не містить жорсткого регламентування часу, тематики,

натомість надає педагогам і батькам право вибору тематики, розподілу часу, добору методів та прийомів роботи.

Дошкільники зі зниженим слухом суттєво різняться за багатьма показниками: ступінь втрати слуху, час виникнення порушення, час, коли розпочате навчання, вроджені задатки, наявність супутніх розладів, соматичний стан, навчальний потенціал дорослих членів родини та їх ступінь участі у навчанні, вихованні і розвиткові дитини та низка інших.

Розподіл навчального матеріалу носить рекомендаційний характер.

Передбачене право педагога вносити корективи, продиктовані принципом оптимальності за конкретних навчальних умов. Обсяг навчального матеріалу для засвоєння за той чи інший час сурдопедагог добирає індивідуально, адже для кожної дитини характерний свій темп роботи, який не є постійним, необхідна різна кількість повторень та завдань для закріплення. У такий спосіб можна попередити гальмування розвитку в одних випадках та уникнути надмірного навантаження, яке є суттєвим стресогенним чинником, у інших.

Освітня програма дошкільної групи навчального закладу на 2024-2025 н.р. розроблена відповідно до Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», Базового компонента дошкільної освіти та Концепції Нової української школи.

Види діяльності плануються за освітніми лініями:

1. Формування елементарних математичних уявлень
2. Розвиток мови і мовлення
3. Ігрова діяльність
4. Ознайомлення з оточуючим середовищем
5. Образотворча діяльність та конструювання
6. Фізичне виховання
7. Індивідуальна робота з розвитку слухового сприймання та формування вимови, фонетичної ритміки.

Завдання програми

Підведення дитини-дошкільника до самостійної пізнавальної діяльності, до спостережень, порівнянь, узагальнень, висновків, як основи розвитку та саморозвитку, самоповаги та самоусвідомлення власної гідності, віри в свої сили й можливості, як підґрунтя формування мовлення, зокрема, спілкування в процесі спільної діяльності, розуміння мовлення, яке визріває на основі аналізу,

розуміння логіки дій дорослих та своїх власних, взаємозв'язків та взаємозалежностей предметно-об'єктивних реалій.

Завдання програми:

- формування та розвиток сенсорних систем, їх ефективне використання при забезпеченні та активізації пізнавально-когнітивної діяльності дитини;
- спрямування освітнього процесу на застосування технологій компенсуючого типу, які здатні забезпечити розвиток дитини з порушеннями слуху, використати її потенційні можливості для саморозвитку вже в дошкільному віці з проекцією на подальшу креативно-пізнавальну діяльність;
- реалізація міжпредметних зв'язків при доборі матеріалу розвивального, пізнавального, виховного та мовленнєвого характеру;
- забезпечення інтелектуального розвитку, в тому числі наочно-дійового, наочно-образного, логічного (абстрактного) мислення, інших психічних процесів (сприймання, уяви, пам'яті) на домовленнєвому рівні, активізація домовленнєвого розвитку психічних процесів;
- забезпечення інтелектуального розвитку на мовленнєвому рівні (спочатку в умовах обмеженого володіння мовленням з використанням окремих слів, словосполучень, коротких речень, а далі розгорнутого фразового та зв'язного мовлення);
- формування та розвиток мовлення.
- Забезпечення діяльнісного підходу у формуванні особистості дитини, її соціалізації та інтеграції.

Мета освітньої програми:

- Формування особистості дитини з порушенням слуху в контексті її соціалізації, адаптації в суспільстві;
- Формування мовлення (звуковимови, читання з губ, слухового сприймання мовлення тощо);
- Закладання основ аналітико-синтетичного сприймання довкілля та опанування технологій його пізнання;
- оволодіння сюжетно-рольовою грою;
- розвиток логічного (абстрактного) мислення на домовленнєвому та мовленнєвому рівнях тощо.

Зміст програми:

Підведення дитини-дошкільника до самостійної пізнавальної діяльності, до спостережень, порівнянь, узагальнень, висновків, як основи розвитку та саморозвитку, самоповаги та самоусвідомлення власної гідності, віри в свої сили й можливості, як підґрунтя формування мовлення, зокрема, спілкування в процесі спільної діяльності, розуміння мовлення, яке визріває на основі аналізу, розуміння логіки дій дорослих та своїх власних, взаємозв'язків та взаємозалежностей предметно-об'єктивних реалій.

Реалізація програми передбачає врахування принципу інтеграції освітніх ліній у відповідності з віковими можливостями і особливостями вихованців

Корекційно-розвивальна складова

Надзвичайно важливою, обов'язковою частиною дошкільної освіти дітей з порушеннями слуху є корекційно-розвивальна складова. У програмі вона передбачена корекційним курсом «Розвиток слухового сприймання і формування вимови» та корекційною спрямованістю всього навчально-розвивального процесу, що втілюється не лише на всіх заняттях, а й упродовж всього дня в процесі життєдіяльності дитини. Напрями корекційно-розвивальної роботи визначаються як специфікою основного сенсорного порушення, так і характером вторинних порушень. Педагоги дошкільної групи виокремили наступні напрями: мовленнєвий, пізнавальний, сенсорний, особистісний. Такий поділ є умовним, оскільки змістове наповнення напрямків тісно перегукується, а результати кожного з них не можна розглядати ізольовано, оскільки вони є взаємопов'язаними, взаємозумовленими.

Формування у здобувачів освіти способів комунікативної діяльності, всебічний розвиток особистості, створення передумов для соціальної адаптації та інтеграції дітей.

Основними завдання корекційно-розвиткової роботи є:

1. Розвиток особистості (когнітивної, емоційно-вольової і поведінкової сфери) та формування комунікативних навичок за допомогою словесної та жестової мови.
2. Подолання вторинних порушень пізнавальної діяльності.
3. Удосконалення навичок спілкування на слухозоровій основі.
4. Розширення поняття про оточуюче середовище, поповнення запасу словесних та жестових одиниць.

Програмно-методичне забезпечення

Для забезпечення освітнього процесу в дошкільній групі використовуються навчальні програми:

- Програма розвитку дітей дошкільного вік зі зниженим слухом «Стежки у світ», рекомендовані Міністерством освіти і науки України (Лист №1/11-6942 від 21.04.2012р.)
- Навчально-наочний посібник «Стежки у світ» для роботи з дошкільнятами з порушеннями слуху.

Дошкільна група Хустської спеціальної школи I-III ступенів Закарпатської обласної ради діє згідно з Конституцією України, Конвенцією «Про права дитини», Законом України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про охорону дитинства», «Про пожежну безпеку», «Про охорону праці», «Про забезпечення санітарно-епідеміологічних норм», концепцією про дошкільне виховання, «Колективною угодою між адміністрацією, профспілковим комітетом та трудовим колективом», Правилами внутрішнього розпорядку, Посадовими інструкціями. ДК закладу освіти керується у своїй роботі новим Базовим компонентом дошкільної освіти (прийнятим у січні 2021 року), Освітньою програмою для дітей від двох до семи років «Дитина», програмою «Розвиток дітей дошкільного віку зі зниженим слухом», використовує авторську програму Міністерства освіти і науки України Інститут соціальної педагогіки НАПН України «Стежки у світ», програма розроблена згідно сучасних світових та вітчизняних освітніх тенденцій . Серед них: гнучкість програмних вимог, варіативність форм навчання, методичних підходів, індивідуальний добір комунікативних засобів , етапність розвитку. Вивчення стану навчально-виховної діяльності, результативності роботи педагогічного колективу здійснювалась за допомогою різних форм контролю, а саме:

- *спостереження за діяльністю педагогів ;

- *анкетування педагогів та батьків ;

- *аналізу відкритих занять ;

- *аналізу стану здоров'я дітей .

Результативність роботи педагогічного колективу

У зв'язку з розвитком нового змісту дошкільної освіти для дітей з ООП, педагогічний колектив закладу свою діяльність направлятиме на реалізацію основних завдань:

1. Розвивати та корегувати звукову культуру мовлення дітей дошкільного віку за допомогою дидактичних ігор; оптимізувати роботу з розвитку зв'язного мовлення за допомогою інноваційних методів навчання;

2. Продовжувати роботу з розвитку мови і мовлення, формувати елементарні математичні уявлення, розвиток слухового сприймання, та формування вимови, ознайомлення з оточуючим середовищем, образотворча діяльність та конструювання, фонетична ритміка

3. Розвивати в дитини пізнавальні процеси, сенсорні здібності, вміння слухати і чути вказівки дорослого

Робота з батьками:

- Надати інформацію щодо організації навчально-виховного процесу в ДК;
- забезпечення відкритості дошкільної освіти;
- створення умов для участі батьків у навчально-виховній діяльності;
- стати помічниками і зацікавленими, доброзичливими союзниками батьків;
- направити свою діяльність на формування грамотності родини в різноманітних питаннях.

Змістова частина

№ з/п	Напрямки діяльності. Види та форми роботи	Термін проведення	Цільова група	Відмітка про виконання
1.1	Робота з документами новоприбулих вихованців (особові справи)	Вересень	Дошкільники	
1.2.	Провести батьківські збори, організація та проведення навчання з питань безпеки та охорони здоров'я.		Батьки. Працівники дошкільної гр.	
1.3.	Консультація для вихователів.		Вихователі	
1.4.	Спостереження за адаптацією вихованців дошкільної групи		Дошкільники	
2.1	Профілактично-медичний огляд	Жовтень	Дошкільники	
2.2	Бесіди про здорове харчування		Батьки	
2.3	Провести у свято «Осені»		Дошкільники та педагоги	
2.4	Робота з батьками, діти яких не відвідують дошкільний заклад		Батьки	

3.1	Фізкультурно-оздоровча робота та медичне обслуговування	Листопад	Дошкільники	
3.2	Інструктаж з безпеки на дорозі		Дошкільники	
3.3	Нарада працівників дошкільної групи про стан ведення ділової документації.		Працівники групи	
4.1	Підготовка до проведення новорічних свят.	Грудень	Дошкільники та педагоги	
4.2	Інструктаж безпеки під час прогулянок взимку		Батьки та діти	
4.3	Батьківські збори «Взаємини батьків з дітьми»		Батьки	
5.1	Скласти план роботи дошкільної групи на 2 семестр	Січень	Педагоги	
5.2	Проведення батьківських зборів з питань адаптації дошкільнят до закладу.		Батьки	
5.3	Проведення екскурсії «Цей чудовий світ»		Дошкільники	
6.1	Нарада з працівниками групи (за запитом)	Лютий	Працівники	
6.2	Надання консультацій щодо корекції розвитку дитини (за запитом)		Батьки	
6.3	Проведення екскурсії «Цей чудовий світ»		Дошкільники	
7.1	Консультація «Як правильно загартовувати дитину»	Березень	Батьки	
7.2	Фотовиставка «Я і моя сім'я»		Дошкільники	
7.3	Підготовка до свята Паски		Дошкільники	
8.1	Проведення семінару з вихователями групи	Квітень	Батьки	
8.2	Консультація «Правильне харчування дитини»		Батьки	

8.3	Тематичні заняття до Всесвітнього дня здоров'я		Дошкільники	
9.1	Проведення екскурсії «Цей чудовий світ»	Травень	Дошкільники	
9.2	Виготовлення аплікацій до дня матері		Дошкільники	
9.3	Батьківські збори		Батьки	
	Спостереження за змінами у природі. Робота з календарем погоди. Фонетична зарядка. 1. ФМУ: кількість і лічба, величини, форми, орієнтація в просторі, час. 2. Розвиток мови і мовлення: описово-розповідне мовлення, лексичні узагальнення, граматичні узагальнення, глобальне сприймання табличок. 3. Слухове сприймання та навчання вимови: розрізнення мовних і немовних сигналів, слухо-зорове сприймання, розвиток дихання і голосу, розвиток мовного апарату, формування звуко-вимови.	Протягом року	Дошкільники	
	1. Вивчення методичної літератури, статей в періодичних виданнях; 2. Робота над підвищенням інформаційно-комп'ютерної компетентності педагогів; 3. Працювати над поширенням серед батьків психолого-педагогічних знань.	Протягом року	Працівники групи	